

Nowy program „Czyste Powietrze”

W trosce o naszych beneficjentów

Szczecin, dnia 12.03.2025 r.

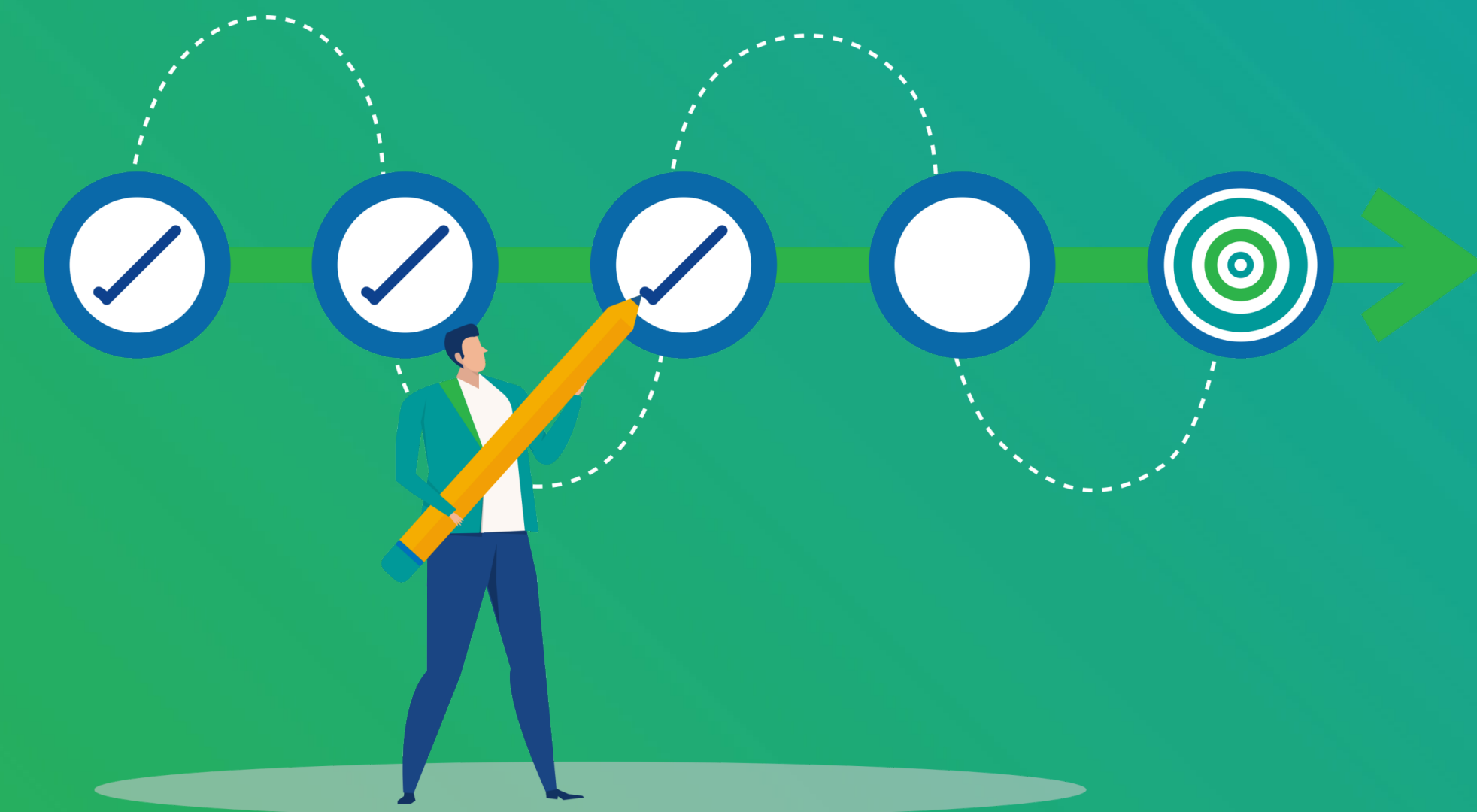
Spotkanie z gminami dot. działalności operatorów
w programie „Czyste Powietrze”

Reforma programu

- ✓ **Uszczelnienie zasad szczególnie w najwyższym poziomie dofinansowania dla najuboższych**
- ✓ **Ukierunkowanie na efektywność energetyczną budynków**
(wymagania dotyczące standardów)
- ✓ **Pozyskanie nowego źródła finansowania – Fundusz Modernizacyjny**
- ✓ **Przygotowanie nowej wersji programu:**
 - Dwuetapowe konsultacje – spotkania z poszczególnymi grupami interesariuszy: organizacje pozarządowe, samorządy, administracja, banki, WFOŚiGW (jesień 2024 r.) oraz szerokie konsultacje społeczne (9-27.12.24 r.)
 - Po konsultacjach – grupa robocza, czyli przedstawiciele NFOŚiGW, MKiŚ, BŚ oraz 4 WFOŚiGW
- ✓ **Wprowadzenie systemu operatorów**

Trzy priorytety w nowym Czystym Powietrzu

1. Priorytet ukierunkowany na prawdziwie ubogich energetycznie (1)

- ✓ Przekierowanie najwyższego poziomu dofinansowania, adresowanego do grupy beneficjentów ubogich, szczególnie na tych faktycznie borykających się z ubóstwem energetycznym.
- ✓ Warunki dofinansowania w tym poziomie:
 - kryterium dochodowe,
 - niski standard energetyczny budynku określony przez zapotrzebowanie na energię użytkową do ogrzewania.
- ✓ Celowane wsparcie dla rzeczywiście potrzebujących – nawet do 100% dofinansowania.

1. Priorytet ukierunkowany na prawdziwie ubogich energetycznie (2)

- ✓ Ogólnopolski program operatorów jako wsparcie przede wszystkim osób dotkniętych ubóstwem energetycznym.
- ✓ Beneficjent będzie musiał wykazać, iż jest właścicielem lub współwłaścicielem budynku/lokalu przez **min. 3 lata** przed złożeniem wniosku o dofinansowanie, co wyeliminuje „szybkie” przepisywanie części własności w celu uzyskania wysokiego poziomu dofinansowania.
- ✓ Możliwość uzyskania dofinansowania tylko na jeden budynek – w ramach wszystkich poziomów dofinansowania.

2. Obowiązkowy standard energetyczny budynku

- ✓ Zwiększenie racjonalności wykonywanych prac termomodernizacyjnych w ramach realizowanych przez beneficjentów przedsięwzięć.
- ✓ Zakres przedsięwzięcia w ramach programu uzależniony od standardu energetycznego budynku przed rozpoczęciem prac (zapotrzebowanie na energię użytkową do ogrzewania).
- ✓ Wymóg minimalnego standardu energetycznego, który musi posiadać budynek po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia.
- ✓ Wymóg udokumentowania standardu energetycznego przed i po realizacji przedsięwzięcia.

3. Racjonalne wydatki – korzyści dla beneficjenta

- ✓ Ograniczenie sztucznego zawyżania kosztów kwalifikowanych w ramach przedsięwzięcia przez wyeliminowanie kosztów nieproporcjonalnych do cen rynkowych, szczególnie w zakresie termomodernizacji, wymiany stolarki okiennej i drzwiowej.
- ✓ Maksymalne kwoty dotacji w poszczególnych rodzajach kosztów kwalifikowanych oraz ograniczenie poziomu dofinansowania do prac towarzyszących niezbędnym do realizacji przedsięwzięcia, ale niebędących jego głównym elementem.
- ✓ Limity cen jednostkowych na m² powierzchni ocieplenia stropów, podłóg i ścian oraz za okna.
- ✓ Jednakowe intensywności dofinansowania dla każdego z poziomów dofinansowania.

✓ Liczba podpisanych porozumień z gminami: **102**

✓ Liczba gmin bez podpisanego porozumienia: **11**

Operatorzy w nowym Czystym Powietrzu

Operatorzy w programie „Czyste Powietrze” (1)

- ✓ Trwa pilotaż operatorów w programie „Czyste Powietrze” w dwóch województwach: małopolskim i świętokrzyskim.
- ✓ **Najwyższy poziom dofinansowania i prefinansowanie tylko przez operatorów**
- ✓ Zadaniem operatorów będzie **wspieranie beneficjentów** – w szczególności grupy z jednej strony narażone na nierzetelnych wykonawców, z drugiej często wykluczone cyfrowo.
- ✓ Rolę operatorów planujemy powierzyć:
 - w pierwszej kolejności **gminom**,
 - następnie innym podmiotom.
- ✓ Nabór na gminnych operatorów uruchomiony 07.03.2025 r.

Operatorzy w programie „Czyste Powietrze” (2)

Zadania operatorów planujemy podzielić na dwa etapy z odrębnymi wynagrodzeniami:

Etap I – 500 zł, obejmuje:

- dotarcie do mieszkańców, którzy potrzebują wsparcia przy wymianie źródła ciepła i termomodernizacji domu;
- zaprezentowanie możliwych rozwiązań w ramach programu Czyste Powietrze;
- ocena poziomu dofinansowania możliwego do otrzymania przez danego mieszkańca;
- wsparcie w wyborze audytora energetycznego i potencjalnych wykonawców, w tym przy podpisywaniu umów prefinansowania;
- pomoc w wypełnieniu i złożeniu wniosku o dofinansowanie.

Etap II – 1200 zł, obejmuje:

- przekazanie i wyjaśnienie warunków umowy o dofinansowanie;
- pomoc przy wyborze i podpisaniu umowy z wykonawcami;
- pomoc we wnioskowaniu o zaliczkę;
- wsparcie w realizacji umowy, uzyskiwaniu finansowania i prefinansowania na kolejnych etapach;
- pomoc w zbieraniu dokumentów niezbędnych do rozliczenia przedsięwzięcia;
- informowanie o warunkach programu oraz obowiązku korzystania z Listy ZUM (<https://lista-zum.ios.edu.pl/>);
- pomoc w aktualizacji audytu energetycznego oraz w wystąpieniu o zmianę warunków umowy dotacji z WFOŚiGW;
- pomoc w wyborze wykonawcy świadectwa charakterystyki energetycznej budynku;
- pomoc w przygotowaniu wniosku o płatność oraz w rozliczeniu końcowym projektu;
- pomoc w zapewnieniu pełnej dokumentacji przedsięwzięcia.

Operatorzy w programie „Czyste Powietrze” (3) – dyskutowane zasady

- ✓ **Odrębne porozumienie operatorskie** dla gmin prowadzących już punkt konsultacyjno-informacyjny.
- ✓ **Porozumienie ramowe** z budżetem na rok, opartym na zgłoszeniu przez gminy liczby planowanych przedsięwzięć.
- ✓ Szacowana kwota za jedno przedsięwzięcie:
 - dotychczas w pilotażu 1700 zł
 - proporcje podziału na dwie transze:
 - I etap – do podpisania umowy beneficjenta z WFOŚiGW
 - II etap – do rozliczenia przedsięwzięcia beneficjenta.
- ✓ Dedykowane szkolenia dla operatorów gminnych – korzyści dla gmin, które zgłoszą się w etapie I do dnia **21 marca 2025 r.**

Zachęty dla gmin, które zgłoszą się jako pierwsze.

Pozostałe ważne informacje

- ✓ Najwyższy poziom dofinansowania w nowej wersji programu „Czyste Powietrze” będzie dostępny tylko przy wsparciu operatora. Podobna sytuacja dotyczy dotacji z prefinansowaniem. W przypadku poziomu podwyższonego będzie to opcja do wyboru.
- ✓ Jeśli na danym terenie gmina nie zgłosi się do roli operatora, to planowane jest powierzenie tych zadań WFOŚiGW.
- ✓ Gmina, działając zgodnie z obowiązującymi przepisami, może zlecić realizację zadań w zakresie roli operatora lub część tych zadań powierzyć zewnętrznemu wykonawcy.
- ✓ Jeśli gmina, mimo zgłoszenia się do roli operatora zrezygnuje, to będzie mogła wypowiedzieć trwające porozumienie na zasadach określonych w tym dokumencie.
- ✓ Gmina, która nie zgłosi się do roli operatora, nadal może prowadzić gminny punkt konsultacyjno-informacyjny.

Dziękuję za uwagę.

Waldemar Miśko

Prezes Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie